

IV. Postavení poslanců.

§ 84.

Veřejní zřízení, kteří jsou členy Národního shromáždění, mají bez újmy platových i postupových nároků dovozenou po dobu vykonávání poslaneckého úřadu.

§ 85.

Poslancům přísluší měsíční plat vyplácený předem ve výši 1000 K měsíčně. Poslanci, jejichž bydliště jest mimo policejní obvod pražský, obdrží mimo to příplatek 300 K měsíčně. Místopředsedové mají plat 1500 K.

§ 86.

Předseda Národního shromáždění má plat dvojnásobný. Mimo to jest mu na útraty státní přidělití stálý povoz.

§ 87.

Platy poslanců nepodléhají ani daním ani poplatkům.

§ 88.

Poslanci mohou bezplatně používatí kterékoliv třídy všech drah a lodí dopravních v celém obvodě státním.

Dr. K. Kramář v. r.

Ant. Švehla v. r.

Dr. Alois Rašín v. r.

Jiří Stříbrný v. r.

Dr. Frant. Soukup v. r.

Dr. Vavro Šrobár v. r.

Čís. 37.

Zákon ze dne 13. listopadu 1918 o prozatímní ústavě.

O národním shromáždění.

§ 1.

Národní výbor rozšiřuje se na 256 členů způsobem a dle klíče, jak vznikl Národní výbor. Tento sbor nazývá se Národní shromáždění.

§ 2.

Týž způsob a klíč platí i pro doplňování Národního shromáždění, odpadne-li některý člen.

§ 3.

Členem Národního shromáždění přestává být:

- a) kdo ztratil svéprávnost,
- b) kdo odsouzen byv pro trestný čin, který způsobuje ztrátu volitelnosti do obcí v Čechách, zbaven byl členství rozhodnutím Národního shromáždění. Rozhodnutí Národního shromáždění děje se dvouřetinovou většinou přítomných.

§ 4.

Národní shromáždění vykonává pravomoc zákonodárnou pro celý stát i jednotlivé jeho části

a pravomoc dozorčí nad mocí výkonnou až do doby, kdy dle ústavy konečné sejde se a ustaví sněmovna vyšší z voleb.

§ 5.

Národní shromáždění vypracuje si jednací řád; dokud se tak nestane, platí jednací řád přijatý ve schůzi Národního výboru dne 9. listopadu 1918.

§ 6.

Národní shromáždění je schopno jednati a usnášeti se, je-li přítomna aspoň jedna třetina poslanců. Usnáší se nadpoloviční většinou přítomných. Přítomnosti aspoň dvou třetin poslanců a dvouřetinové většiny přítomných je třeba ke změně tohoto zákona, zákona o všeobecných právech občanů, zákona ze dne 9. listopadu 1918 o osobní nedotknutelnosti členů Národního shromáždění, k volbě presidenta republiky, konečně k usnesení o vypovědění války.

O presidentu republiky.

§ 7.

Hlavou státu je prezident republiky, kterého volí Národní shromáždění za přítomnosti dvou třetin poslanců dvouřetinovou většinou přítomných.

Úřad presidenta trvá až do doby, kdy dle ústavy konečné nová hlava státu bude zvolena.

§ 8.

Mešká-li prezident mimo hranice státu, anebo je-li místo jeho uprázdněno, vykonává zatím jeho práva vláda, která může jednotlivými úkony pověřiti svého předsedu.

§ 9.

Prezident republiky nemůže býti trestně stíhán.

§ 10.

Prezident republiky:

- a) zastupuje stát na venek,
- b) je nejvyšším velitelem vojska,
- c) přijímá vyslance,
- d) vypovídá podle usnesení Národního shromáždění válku a předkládá mu sjednaný mír ku schválení,
- e) jmenuje důstojníky, státní úředníky a soudce počínaje VI. třídou hodnostní nahoru,
- f) má právo prominouti nebo zmírniti tresty i právní následky trestného činu, odsouzení nebo trestu, jakož i naříditi, aby trestní řízení nebylo zahájeno, anebo zahájené trestní řízení opět bylo zastaveno.

K vládním úkonům, jež prezident republiky vykonává, musí býti opatřen spolupodpis příslušného odpovědného člena vlády.

§ 11.

President republiky má právo zákon usnesený Národním shromážděním vrátiti do osmi dnů po usnesení k novému projednání. Setrvá-li Národní shromáždění na svém původním usnesení, musí zákon býti vyhlášen.

§ 12.

President republiky slíbí před Národním shromážděním na svou čest a svědomí, že bude dbáti blaha republiky a lidu a šetřiti zákonů.

Jak se vyhláší rozsudky.

§ 13.

Rozsudky a nálezy soudů vyhláší se jménem republiky.

O moci výkonné a nařizovací.

§ 14.

Moc výkonná a nařizovací přísluší 17členné vládě, jejíž předsedu a členy (ministry) volí Národní shromáždění.

Vláda volí ze sebe náměstka předsedova, který zastupuje předsedu.

§ 15.

Předseda a členové vlády slíbí před Národním shromážděním na svou čest a svědomí, že své povinnosti svědomitě a nestranně budou konati a zákonů šetřiti.

Žádný člen vlády nesmí býti členem správní neb dozorcí rady akciových společností, nebo jednatelem společností s ručením omezeným, které podléhají dani výdělkové podniků k veřejnému účtování povinných.

§ 16.

Vláda jest odpovědna Národnímu shromáždění, které ji může za přítomnosti aspoň poloviny poslanců prostou většinou hlasů odvolati, což se stane vyslovením nedůvěry.

Návrh na vyslovení nedůvěry musí býti podepsán nejméně jednou čtvrtinou poslanců a přikáže se nejprve výboru.

§ 17.

Vláda sídlí v Praze. Rozhoduje ve shromáždění, jemuž přítomno musí býti aspoň deset členů, předsedu nebo jeho náměstka v to počítaje.

Vláda rozhoduje ve společných schůzích:

- a) o vládních předlohách pro Národní shromáždění určených,
- b) o všech věcech politické povahy,
- c) o jmenování úředníků, pokud jmenování ústředním úřadům nebo presidentovi republiky je vyhrazeno.

§ 18.

Vláda určí, který ze členů (ministrů) řídí a odpovídá za jednotlivé úřady zřízené k obstarávání nejvyšší správy státní.

§ 19.

Zákony musí býti vyhlášeny do osmi dnů po usnesení Národním shromážděním, s výhradou případu § 11., 1. věta. Podepisuje je president republiky, předseda a onen člen vlády, jehož úřad je pověřen provedením dotyčného zákona.

Mešká-li president mimo hranice státu, anebo je-li místo jeho uprázdněno, podepisuje zaň předseda vlády.

Nařízení, podepisují ministerský předseda a nejméně devět ministrů.

§ 20.

Všecky akty moci výkonné a nařizovací dosud předsednictvem Národního výboru provedené se schvalují.

§ 21.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlásky.

Dr. Frant. Soukup v. r. Ant. Švehla v. r.
 Jiří Stříbrný v. r. Dr. Alois Rašín v. r.
 Dr. Vavro Šrobár v. r.

Čís. 38.

**Zákon ze dne 13. listopadu 1918,
 jímž se zřizuje zemský správní výbor.**

Národní výbor československý nařizuje:

§ 1.

Zemská správní komise, zřízená císařským patentem ze dne 26. července 1913, čís. 36 z. z. a vyhlášením ministra vnitra ze dne 27. září 1918, čís. 66 z. z., se zrušuje.

§ 2.

Pro výkon prací, jež byly přikázány dosavadními zákony zemskému výboru království Českého, zřizuje se zemský správní výbor.

§ 3.

Zemský správní výbor skládá se z předsedy a osmi členů dle klíče, jak vznikl Národní výbor. Předseda může si jmenovati náměstka. Předsedu a členy jmenuje na dobu jednoho roku Národní shromáždění, které má právo sprostiti je jejich úřadu.

Národní shromáždění není vázáno voliti předsedu a členy zemského správního výboru ze svého středu.